

Wie geeft u het vertrouwen?

Lees meer over het levenstestament,
de volmacht en het testament en
in welke situaties dit van belang is.

Je regelt het bij de notaris

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Waarom dit boekje?

Wie behartigt uw belangen als u dat zelf niet meer kunt?

Stel u moet voor enige tijd naar het ziekenhuis en u weet niet hoe u er na de operatie aan toe bent. Of u verblijft voor langere tijd in het buitenland. Het kan ook zijn dat u een dagje ouder wordt. Dan neemt de kans toe dat u afhankelijk wordt van anderen voor huishoudelijk werk, verzorging of financiële zaken.

Het is op zo'n moment goed om erover na te denken wie uw financiële belangen gaat behartigen als u dat zelf niet kunt. Dit kan tijdelijk of permanent zijn. In wie hebt u het volste vertrouwen? Neem tijdig de regie in handen om alles volgens uw wensen en behoeften te laten vastleggen. Dat kan met een levenstestament. Dit is iets anders dan een testament, waarin u aangeeft wie wat van u erft na uw overlijden. In deze brochure leest u meer over het levenstestament en het testament.

Moeilijke begrippen

Omdat dit boekje over de wet gaat, leest u soms moeilijke woorden. Een uitleg van deze begrippen vindt u in de begrippenlijst op de laatste pagina.

Checklist levenstestament en testament

Wilt u zich na het lezen van dit boekje verder verdiepen in de mogelijkheden die de notariële volmacht, het levenstestament en het testament bieden in uw persoonlijke situatie? Ga dan naar www.notaris.nl. Daar vindt u twee checklists die u laten nadenken over uw wensen en behoeften. Dit is ook een goede voorbereiding op uw bezoek aan de notaris.

Wat is een levenstestament

In een levenstestament staan uw wensen voor de situatie waarin u door ziekte of ongeval niet meer in staat bent zaken zelf te regelen. Verder legt u hier vast wie namens u beslissingen mag nemen als u daar zelf niet meer toe in staat bent. Zo iemand noemen we een **gevolmachtigde**.

Een levenstestament bestaat uit verschillende **volmachten**. U legt alle financiële, medische en persoonlijke zaken die wilt regelen vast in één akte.

Het levenstestament geldt tijdens uw leven en gaat dus niet over wat er met uw bezittingen moet gebeuren na uw overlijden. Dat regelt u in een testament.

Vorbereiding op uw levenstestament in 3 stappen

Stap 1 Wat wil ik geregeld hebben?

In een levenstestament legt u uw keuzes en wensen vast. Het kan gaan om:

- Financiële en zakelijke belangen, zoals uw bankzaken, belastingaangiften, schenkingen en de aan- en verkoop van onroerend goed.
- De keuze voor wel of geen medische behandeling of reanimatie.
- Persoonlijke wensen, bijvoorbeeld de verzorging van uw huisdier, wensen rondom sociale contacten of uw uitvaart.

Stap 2 Wie geef ik het vertrouwen?

Het is belangrijk dat uw belangen worden behartigd door iemand in wie u het volste vertrouwen hebt. Wie u benoemt als vertrouwenspersoon is afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Als u bent getrouwd of samenwoont is het vaak uw partner die de volmacht krijgt. Maar dit kan ook een van uw kinderen zijn of een goede vriend.

U kunt één persoon benoemen die alles regelt. Of u splitst de taken. U vraagt iemand uw financiële zaken te regelen en vraagt een ander voor het medisch en persoonlijke deel.

Stap 3 Wie houdt toezicht op de uitvoering?

U denkt misschien: waarom moet ik nadenken over toezicht? Het gaat toch om iemand in wie ik het volste vertrouwen heb? Dat klopt! Maar uw vertrouwenspersoon kan soms in lastige situaties belanden. Ruzies binnen de familie bijvoorbeeld. Toezicht is dan van groot belang.

Het woord toezicht klinkt misschien als controlemiddel, maar dat is het niet alleen. Het geeft anderen het gevoel erbij betrokken te zijn.

Het is gebruikelijk dat uw vertrouwenspersoon een overzicht maakt van inkomsten en uitgaven over de afgelopen periode. Dit noemen we **rekening en verantwoording**. Uw vertrouwenspersoon kan zo ook andere naasten mee laten kijken als u dat wilt. Daarnaast kunt u vastleggen dat andere naasten mogen meebeslissen over belangrijke zaken en dat uw vertrouwenspersoon moet laten zien rekening te houden met uw wensen en de aanwijzingen uit uw levenstestament.

Toezicht beschermt uw vertrouwenspersoon tegen mogelijke latere verwijten van anderen. Doordat meer ogen meekijken naar de uitgaven wordt daarnaast het risico of mogelijk verwijt van financieel misbruik voorkomen.

Andere tips om financieel misbruik te voorkomen

Tip 1

Neem een aparte huishoudrekening naast uw eigen bankrekening. Naar deze huishoudrekening wordt maandelijks een bepaald bedrag overgemaakt waarmee de mantelzorger voor u boodschappen kan halen. Op die manier heeft de mantelzorger niet de beschikking over al uw inkomsten. Let op dat u op de huishoudrekening niet 'rood' mag komen te staan.

Tip 2

Open geen en/of-bankrekening met iemand anders dan uw partner. Die 'ander' kan namelijk zonder uw toestemming of medeweten geld opnemen van zowel uw bankrekening als de bijhorende spaarrekening. De bank kan hier niets tegen doen.

Wanneer maak ik een levenstestament?

Als u zelf de regie wilt houden over uw leven, ook voor situaties waarin u niet meer in staat bent zelf te beslissen, biedt een levenstestament uitkomst. Wat als u de ziekte van Alzheimer krijgt, een zwaar ongeluk meemaakt of om een andere reden niet meer in staat bent beslissingen te nemen?

Het is verstandig om hierover na te denken voordat dit moment aanbreekt, want dan bent u nog **wilsbekwaam** en kunt u zulke beslissingen nog nemen.

Hoe maak ik een levenstestament en wie kan die inzien?

Voor vragen en advies over het opstellen van een levenstestament kunt u het beste naar de notaris gaan. U komt dan meer te weten over de mogelijkheden. De notaris legt uw wensen vast in een notariële akte. U kunt ook zelf een document opstellen (onderhandse akte). Houdt u er rekening mee dat dan niet alles is te regelen en dat er twijfel over de geldigheid kan ontstaan. Daarom is het aan te raden de akte te laten opstellen door een notaris. Het is een juridisch document, waarvoor speciale kennis nodig is. De notaris controleert uw identiteit en of u wilsbekwaam bent. Zo staat achteraf vast dat u geestelijk in staat was te bepalen zoals u heeft gedaan. Bij twijfel over uw wilsbekwaamheid vraagt de notaris advies bij een onafhankelijk arts.

De notaris bewaart de notariële akte in de kluis. U ontvangt een afschrift en bepaalt wie er verder een afschrift mogen ontvangen. Op die manier weten ook anderen van uw wensen af. Via de notaris kunt u op ieder moment het levenstestament laten aanpassen.

U wordt wilsbekwaam en hebt geen levenstestament

Heeft u geen levenstestament laten opstellen en bent u daar ook niet meer toe in staat, dan zal de kantonrechter een **mentor**, **bewindvoerder** of **curator** aanstellen die uw zaken gaat behartigen. U hebt op deze benoeming geen invloed meer. Hebt u een partner, dan is het ook niet altijd zo dat de kantonrechter uw partner benoemt.

Testament

Iedereen heeft een nalatenschap. Dat zijn alle bezittingen en schulden die u achterlaat wanneer u overlijdt. In een testament kunt u regelen wat er met die nalatenschap gebeurt. Een testament werkt pas na uw overlijden.

Wat zet ik in een testament?

In uw testament legt u vast wie uw erfgenamen zijn en welk bedrag of spullen bepaalde mensen of instellingen krijgen. U mag iedereen aanwijzen, dus ook een goede vriend, een vereniging of een goed doel. Voorbeelden van zaken die u kunt vastleggen:

- U wilt dat uw erfenis alleen voor uw eigen kinderen bestemd is. Dan kunt u een uitsluitingsclausule laten opnemen waarin staat dat uw erfgenamen hun erfenis niet hoeven te delen met hun (ex-)partners.
- U kunt bewind opnemen voor erfgenamen die te jong zijn of niet in staat zijn om zelf de verantwoordelijkheid voor hun financiën te dragen. Bijvoorbeeld door ziekte, verminderd geestelijk vermogen of verslaving.
- In uw testament kunt u belastingbesparende regelingen opnemen zodat de te betalen erf- en inkomstenbelasting voor uw erfgenamen zo gunstig mogelijk uitpakt. Vraag advies bij de notaris voor uw specifieke situatie.
- Het is mogelijk iemand aan te wijzen (**executeur**) die de regelingen in het testament gaat uitvoeren. U bepaalt welke verantwoordelijkheden die executeur heeft.

Naar de notaris

De notaris kan u adviseren over de mogelijkheden en legt uw wensen vast in een notariële akte. Hij meldt uw testament aan bij het Centraal Testamentenregister. Hebt u eenmaal een testament laten maken, dan blijft dat altijd geldig. U kunt op ieder moment uw testament laten aanpassen bij de notaris. Het is verstandig om dit te doen als uw situatie wijzigt.

Begrippenlijst

bewindvoerder De persoon die door de rechter is benoemd om voor u financiële zaken te zorgen als u dat niet meer zelf kunt.

curator De persoon die door de rechter is benoemd om financiële en medisch-persoonlijke beslissingen voor u te nemen.

executeur De persoon die u in uw testament benoemt om uw nalatenschap af te handelen.

gevolmachtigde De persoon die bevoegd is namens u te handelen tijdens uw leven.

mentor De persoon die door de rechter is benoemd om voor uw medische en persoonlijke zaken te zorgen.

toezichthouder De persoon aan wie de gevolmachtigde rekening en verantwoording aflegt.

volmacht Een akte waarin u een ander de bevoegdheid geeft namens u te handelen als u hier niet meer toe in staat bent.

wilsbekwaam Iemand die zelfstandig zijn beslissingen kan nemen.

Meer informatie

Wilt u meer weten over het levenstestament, de notariële volmacht of het testament? Kijk dan op www.notaris.nl of ga naar een notaris bij u in de buurt. Die kan u meer vertellen over de mogelijkheden in uw situatie.

**Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie**

Postbus 16020
2500 BA Den Haag

Je regelt het bij de notaris

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie